

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
PROVINSIALE EKSAMEN
NOVEMBER 2018
GRAAD 10

REKENINGKUNDE
VRAESTEL 1
NASIENRIGLYNE

7 bladsye

VRAAG 1: TRANSAKSIE ONTLEDING

	Algemene Grootboek		Bedrag	Vergelyking		
	Rek Dt	Rek Kt		B	E	L
Bv.	Skryfbe- hoeftes	Bank	R800	-	-	0
1.1	Handels- voorraad ✓	Krediteure kontrole ✓	✓✓R31 500	+✓	0	+✓
1.2	Bank ✓	Verkope ✓	✓R14 355	+✓	+✓	0
	Koste van verkope ✓	Handels- voorraad ✓	✓✓R8 700	-✓	-✓	0
1.3	Debiteure kontrole ✓	Fooi inkomste ✓	✓R350	+✓	+✓	0

22

22

VRAAG 2: BEGRIPPE EN DEBITEURE GROOTBOEK

2.1 BEGRIPPE

2.1.1	C	✓	2.1.3	B	✓
2.1.2	D	✓	2.1.4	A	✓

4

2.2 DEBITEURE GROOTBOEK

M. Smart					DG 1
Datum	Besonderhede	Debiet	Krediet	Saldo	
01	Saldo			✓7 000	
05	Faktuur No. 101	5 000✓		12 000	
10	Kwitansie Nr. 4002		✓6 800	5 200	
	Kwitansie Nr. 4002 (Korting toegestaan)		✓200	5 000	
15	Kredietnota Nr. 12		✓900	4 100	
20	Gedishonoreerde tjek / Bankdebitnota	6 800✓		10 900	
	Korting gekanselleer / Joernaalbewys	200✓		11 100	
25	Rente inkomste / Joernaalbewys	140✓✓		✓11 240	

15

15

11

VRAAG 3: INKOMSTESTAAT

ROMEO HANDELAARS		
INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR GEëINDIG 28 FEBRUARIE 2018		
Verkope (625 850 – 17 850✓ + 4 500✓ – 15 000✓✓)	5	☒ 597 500
Koste van verkope (309 000 ✓ + 2 250✓✓ – 7 500✓)	5	☒ (303 750)
BRUTO WINS	1	☒ 293 750
BEDRYFSINKOMSTE	1	☒ 28 660
Korting ontvang		9 000
Rent Inkomste (22 200✓ – 3 300 ✓✓)	4	☒ 18 900
Oninbare skulde verhaal / ingevorder	1	✓ 760
BRUTO BEDRYFSINKOMSTE	1	☒ 322 410
BEDRYFSUITGAWES	1	☒ (214 090)
Korting toegestaan		1 800
Salarisse en lone		120 900
Advertensies	2	✓✓ 2 800
Oninbare skulde	2	✓✓ 5 935
Bankkoste	2	✓✓ 2 680
Versekering (16 000✓ – 1 050✓✓)	4	☒ 14 950
Telefoon	1	✓ 4 425
Skryfbehoeftes (1 800 ✓ + 300✓ – 800✓)	4	☒ 1 300
Diverse uitgawes	1	✓ 3 400
Water en elektrisiteit	2	✓✓ 25 300
Handelsvoorraadtekort (38 000 ✓ – 2 250✓ + 7 500 ✓ - 5 200✓ – 29 000✓)	6	☒ 9 050
Donasies	1	✓ 5 200
Waardevermindering	1	✓ 16 350
BEDRYFSWINS	1	☒ 108 320
Rente inkomste (5 000✓ + 1 300✓)	3	☒ 6 300
WINS VOOR RENTE UITGAWE	1	☒ 114 620
Rente uitgawe	1	✓ (11 000)
NETTO WINS	1	☒ 103 620

52

52

VRAAG 4: BEGRIPPE, NOTAS EN BALANSSTAAT**4.1 BEGRIPPE**

4.1.1	Onwaar ✓	Aanvaar afkortings W of O
4.1.2	Waar ✓	
4.1.3	Waar ✓	
4.1.4	Onwaar ✓	

4

4.2 NOTAS EN BALANSSTAAT**4.2.1**

(a) EIENAARSBELANG		
Saldo aan die begin van die jaar	1	☑195 630
Netto wins vir die jaar	1	✓397 695
Addisionele kapitaal bygedra	1	✓70 000
Onttrekkings	1	✓ (25 000)
Saldo aan die einde van die jaar		638 325

04

(b) HANDELS- EN ANDER KREDITEURE		
Handelskrediteure (23 400✓ + 900✓)	3	☑ 24 300
Opgelope uitgawes	1	✓2 300
Vooruitontvange inkomste	1	✓4 700
LBS	1	✓3 500
Pensioenfonds (1 500✓ + 1 125✓)	4	☑ 2 625
Mediese fonds (2 000✓ + 3 000✓✓)	4	☑ 5 000
WVF (150✓ + 150✓)	3	☑ 300
Krediteure vir salarisse	1	✓7 850
	1	☑ 50 575

18

4.2.2

10

BALANSSTAAT		
BABA WINKELIERS		
EKWITEITE EN LASTE AFDELING: FEBRUARIE 2018		
Eienaarsbelang kyk 4.2.1	1	☒ 638 325
NIE-BEDRYFSLASTE		32 000
Lening: BNB (46 000✓✓ – 14 000✓)	4	☒ 32 000
BEDRYFSLASTE	1	☒ 93 575
Handels- en ander krediteure kyk 4.2.2	1	☒ 50 575
Oortrokke bank	1	✓29 000
Korttermyn lening / Huidige gedeelte van lening Kyk nie-bedryfslaste	1	☒ 14 000
TOTALE EKWITEITE EN LASTE Kyk berekeninge	1	☒ 763 900

36

36

VRAAG 5: ONTLEDING EN VERTOLKING VAN FINANSIËLE STATE

5.1 Bereken die Bedryfskapitaalverhouding vir 2018.

$$35\,200\checkmark + 47\,000\checkmark + 13\,000\checkmark : 21\,000\checkmark$$

$$95\,200^* : 21\,000$$

$$= 4,5 : 1 \quad \checkmark \quad \text{Een gedeelte moet korrek wees}$$

*Indien R95 200, ken 3 punte toe

5

5.2 Bereken die Vuurproefverhouding vir 2018.

$$47\,000\checkmark + 13\,000\checkmark : 21\,000\checkmark$$

$$60\,000^* : 21\,000$$

$$= 2,9 : 1 \quad \checkmark \quad \text{Een gedeelte moet korrek wees}$$

*Indien R60 000, ken 2 punte toe

4

5.3 Lewer kommentaar of die besigheid sy korttermyn verpligtinge sal kan nakom. Dui syfers aan.

Finansiële aanwyser ✓ Tendens en syfers ✓ (x2)

- Die bedryfskapitaal verhouding het verbeter vanaf 2,9 : 1 in 2017 tot 4,5 :1 in 2018.
- Die vuurproefverhouding het verbeter vanaf 1,2 :1 in 2017 tot 2,9 : 1 in 2018

Ken een punt toe vir onderstaande antwoord:

- Die likwiditeit het verbeter en kan sy korttermyn verpligtinge nakom.

4

5.4 Bereken die persentasie bedryfsuitgawes op verkope vir 2018. Lewer kommentaar oor die beheer oor bedryfsuitgawes. Gebruik syfers om jou antwoord te staaf.

$$\frac{146\,260 \checkmark}{760\,000 \checkmark} \times 100$$

$$= 19,2\% \checkmark \text{ Een gedeelte moet korrek wees}$$

Bedryfsuitgawes op verkope het verbeter vanaf 27,2% in 2017 tot 19,2% in 2018. ✓✓

OF

Alhoewel daar 'n verbetering is, is die uitgawes nog steeds te hoog op 9.2%

5

5.5 Gebruik die syfers voorsien en bereken die opbrengs op gemiddelde eienaarsbelang. Moet Simona tevrede wees met die opbrengskoers?

$$\frac{61\,900}{\frac{1}{2}(390\,000 + 420\,000)} \times 100$$

$$\frac{61\,900 \checkmark}{405\,000 \checkmark \checkmark} \times 100$$

$$= 15,3\% \checkmark \text{ Een gedeelte moet korrek wees}$$

Nee. ✓ Die opbrengs het aansienlik verlaag vanaf 25,5% in 2017 tot 15,3% in 2018. ✓✓

OF

Ja. ✓ Die opbrengs is steeds hoër as ander beleggings wat 9% verdien. ✓✓

7

25

25

TOTAAL

150

150